

k identifikaci oblastí, v nichž si školy vedou dobře, ale i k určení těch oblastí, které vyžadují zlepšení. Uvedené údaje mohou pomoci utvářet politiku a/nebo rozhodnutí vedení škol s ohledem na rozdělování zdrojů, zpracování kurikul a definování standardů či strategií zaměřených na odborný rozvoj. Dále se stále více zdůrazňuje, aby se výsledky hodnocení využívaly ke zvyšování odpovědnosti těch, kdo tvoří politiky, členů vedení škol a učitelů.

Jako účel hodnocení nabývá na významu osobní odpovědnost

Země více a více využívají hodnocení pro účely stanovení konkrétní odpovědnosti. Tento přístup může mít více forem. Za prvé existuje stále rostoucí tendence poskytovat veřejnosti údaje, včetně publikování výsledků standardizovaných hodnocení žáků na úrovni školy, které pak mohou využívat rodiče, státní úředníci, media další zainteresované strany. Dále se publikují inspekční zprávy, výroční zprávy škol i zprávy o systému jako celku, které obsahují hodnocení stavu vzdělávání. Za druhé výsledky hodnocení se stále více využívají k odměňování nebo sankcionování výkonů jednotlivých aktérů vzdělávání. Tato skutečnost pak jde ruku v ruce s rozšiřováním externího hodnocení škol a s postupy vhodnými pro hodnocení učitelů. Celá řada zemí zavedla systémy, v rámci kterých buď školy, členové vedení škol a učitelé obdrží odměny za dobrou práci, anebo jsou naopak sankcionováni za špatnou výkonnost.

Stále více se spoléhá na vzdělávací standardy

Zaměření na výsledky vzdělávání žáků je v mnoha zemích řízeno zaváděním či zdůrazňováním významu vzdělávacích standardů zaměřených na kvalitu práce škol a školských orgánů a podporou prostředků pro monitorování dosaženého pokroku a jeho srovnání se zavedenými standardy. Vzdělávací standardy jsou vlastně popisem toho, co by žáci měli znát (standardy obsahu) a co by měli být schopni zvládat (standardy výkonu) na různých úrovních procesu vzdělávání. V celé řadě zemí se stále větší důraz klade na rozvoj a využití ambiciózních vzdělávacích standardů jako základu hodnocení a osobní odpovědnosti. Vytvořením souboru standardů, na jejichž základě je možné posuzovat výkon žáků, se země snaží žáky hodnotit podle měřitelných výsledků.

Hodnocení se stále více dostává na mezinárodní úroveň

Diskuse o vzdělávání na národní úrovni jsou stále více formovány mezinárodními srovnáními, zejména srovnáváním výkonů žáků v mezinárodních šetřeních. Zvyšující se dostupnost mezinárodně srovnatelných údajů o výkonu žáků ovlivnila v mnoha důležitých směrech národní diskuse o vzdělávání a podpořila reformy vzdělávacích politik v řadě zemí. Mezinárodní srovnávací údaje dostaly země pod tlak, aby se snažily dosáhnout vyšší úrovně výkonnosti a vycházely přitom z politik identifikovaných jako potenciálně efektivních v zemích s vysokou výkonností školství. Expanze mezinárodního hodnocení v některých zemích rovněž významně přispěla k zavedení národního standardizovaného hodnocení.

Hodnocení znamená i větší technologickou důmyslnost

Rozmach hodnocení, obzvláště pak rozšíření standardizovaného hodnocení žáků, ale i správa dat, které z hodnocení vyplývají, dokázaly významně těžit z větší kapacity informačních a komunikačních technologií. Zlepšily se individualizované přístupy k hodnocení, došlo ke

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ